

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Ephemeris Ecclesiastica Concionatorvm Hoc Est Considerationes Methodicæ Sev Veritates Practicæ

Ex Vita Domini Jesu, Sanctorumque Gestis In Singulos anni dies mira
facilitate & solertia distributæ ... ; Cum indicibus necessariis

Pars Hyemalis - A Dominica I. Adventus Domini nostri usque ad
Dominicam Septuagesimæ

Haineuve, Julien

Coloniæ Agrippinæ, 1665

Non à magno Regno Rex magnus, Christus ita est prædicandus, quàm à
magno Rege, magnum eius Regnum.

urn:nbn:de:hbz:466:1-44194

ut est in parabola Evangelica. Quæ certe consideratio plurimum valere potest ad hanc perfectam triplicis concupiscentiæ oblationem, cum nisi eam Christo perfectè offeras & submittas, non modo non eum Regem habes, sed quod horrendum est dictu, illum tibi facis Regem qui Rex est super universos filios superbia, qui princeps huius mundi, & rector harum tenebrarum propterea dicitur, quia regnat in nobis per Concupiscentias, quæ faciunt tenebrosu hunc mundum, ut expresse affirmat S. Joannes.

Iob. 41.
Ephes. 6.
I. Ioan. 2.
Ioan. 12.

Econtra vero Dominus, Regnum meum non est de hoc mundo; Non dicit, non est in hoc mundo, inquit S. Augustinus, sed non est de hoc mundo, de mundo enim est quidquid ex Adam vitiatæ stirpe generatur; factum est autem non jam de mundo quidquid inde in Christo est regeneratum unde Apostolus, eripuit nos de potestate tenebrarum & transfudit in regnum filij dilectionis suæ. Cum itaque unum & idem sit, esse de mundo, & secundam Concupiscentias vivere; Quam verè regnum Christi non est de hoc mundo, tam verè non regnat in nobis, nisi repressis concupiscentiis.

Coloss. 1.

O fortem & amabilem reprimendæ concupiscentiæ necessitatem, qua compellor aut negare Christum Regem, aut omnem illi subijcere Concupiscentiam! Quid hic statuas anime?

quid deliberes? quid proponas? Audi sanctum Bernardum ad illa verba, *Et regnabit in domo Iacob in aeternum: QVIS ex nobis est qui iuxta interpretationem nominis, Iacob, supplantet diabolum de corde suo; luclatur cum vitio & Concupiscentiis suis, ut non regnet peccatum in suo mortali corpore, sed regnet in eo Iesus, & nunc quidem per gratiam, & in aeternum per gloriam? Beati in quibus: Iesus regnabit in aeternum, quia & ipsi cum eo regnabunt.* Et paucis interjectis, *Veni interim Domine Iesu, aufer scandala de tuo regno, quod est anima mea, ut regnes tu qui debet in ea. Venit enim avaritia, & vendicat in me sedem: Iactantia cupit dominari mihi: superbia vult mihi esse Rex: Luxuria dicit, ego regnabam; ambitio, detractio, invidia, iracundia certant in me ipso, de me ipso, cuius ego potissimum esse videar. Ego autem quantum valeo, resisto: renitor quantum juvor. Dominum meum Iesum reclamo; ipsi me defendo, quia ipse me jurâ agnosce: ipsum mihi Deum, ipsum mihi Dominum teneo, & dico, Non habeo regem nisi Dominum Iesum. Veni ergo Domine, disperge illos in virtute tua, & regnabam in me, quia tu es ipse Rex meus, & Deus meus qui mandas salutes Iacob.*

Vide infra, Hebdomadam vigesimam quartam post Pentecosten, & Verbo, *Affidius, Christus, Concupiscentia.*

E O D E M D I E.

ALIA VERITAS PRÆCEDENTI CONNEXA.

Non à magno regno, Rex magnus, Christus ita est prædicandus, quam è magno Rege, magnum ejus regnum.

RATIO EST. Quia quod est dignitate & merito majus ac dignius, non tam prædicatur ab eo quod est minus & inferius, quam hoc vinum à majori.
Sed quantumcumque sit magnum Christi regnum, Christus est eo major & dignior.
Ergo non à magno regno Rex magnus, Christus ita est prædicandus, quam ab illo magno Rege, magnum ejus regnum est dicendum: unde illud etiam ad uberiorem præxim intelligitur, quam sit magnum & opportunum à tali Rege regi.

P R I M A propositio plana est, & facile demonstrabilis per universa ea corpora quæ ex partibus heterogeneis, atque inter se differentibus componuntur. Non tam aurum à plumbo vel à quovis metallo cui permiscetur, dignitatem & commendationem haurit, quam ab auro plumbum. Non tam à conchyli unio, seu margaritum, quam à margarito conchyle commendabitur. Exornet animum qualecunque corpus, longè tam ab animo, magis corpus exornatur; & quæcunque

insiat in animis nostris naturalia, seu acquisita bona; multo tamen amplius animi ab infusis & supernaturalibus donis illustrantur quàm ab humanis & naturalibus. *Timor Domini super omnia se superposuit.*

Eccles. 25.

SECUNDA vero propositio non est minus certa Christiano, qui de regno Christi quantumvis magnum sentiat, totum illud tamen esse creatum & finitum credit, ac proinde cum Christo Creatore & infiniti meriti, nulla ex parte conferendum. *Quis similis tui in fortibus Domine? quis similis tui?*

Exodi 15.

Ad majorcm tamen declarationem, tria possent hic pertractari. Primum, quo jure Christus sit Rex. Deindè, quodnam & quale sit ejus regnum. Tertio deique, qualis & quam magnus Rex ipse sit.

De primo, quinque reperiuntur jura, seu modi legitimi quorum uno vel altero Reges fiunt: ex quibus universim omnibus, Rex Christus factus est. Primum, Fundatione seu Institutione, sicut Romulus Rex Romanorum, Pharamundus Rex Francorum, & alii primi quique quarumcunque nationum Reges. Sic Christus regni sui primus est institutor & Fundator, juxta illud Apostoli: *Fundamentum aliud nemo potest ponere præter id quod positum est, quod est Christus Iesus.* Licet Petrus & alii Apostoli dicantur fundamentam, sed non quale est Christus, qui seipso consistit, & omnia sustinet. *Fundamentum est primum & maximum,* inquit sanctus Augustinus, *quemadmodum dicitur sanctus sanctorum, sic fundamentum fundamentorum.*

1. Cor. 3.

in Ps. 86.

Secundo, Successione legitima, quæ quidem juris ratio sic pugnat cum præcedenti, ut nullus propriè possit esse fundator & successor regni. Nam si primus est, non est successor: si successor est, non est primus nec fundator; sed in Christo Domino, duo illa simul tam aptè conveniunt, ut non minus sit successor quàm fundator. Successor est veteris illius regni, quo Deus Judæos sibi singulariter subditos regebat, & sanctis Legibus temperabat, de quo ipse Dominus: *Auferetur à vobis regnum Dei: Et David in ejus persona, Ego autem constitutus sum Rex ab eo super Sion montem sanctum ejus, prædicans præceptum ejus: Quaecunque illud esset spirituale regnum Judæorum, ad Christum translatum est, sicut Sacerdotium, & quæ universim de Synagoga, & veteri Testamento, conversa sunt in novam Gratæ Legem & Ecclesiam, quæ est illud regnum de quo tam sæpe Christus in Evangelio, sub diver-*

Et inquit sue paps prima.

sis Parabolis. *Translati in regnum Filij dilectionis sue.*

Coloss. 1.

Tertio, Acquisitione, cum quis justo bello aut alio ex jure gentium, recepto titulo, sibi regnum acquirit; Sic Christus sua morte debellans, vel ut ait Apostolus, *Expolians Principatus & potestates, palàm triumphans illos in semetipso,* Regnum hoc acquisivit, sicut Idem Apostolus: *Vos, inquit Spiritus sanctus posuit Episcopos regere Ecclesiam Dei, quam acquisivit sanguine suo.* Sic & dicitur, *Factus principatus super humerum ejus: gestando scilicet Crucem, sui Principatus insigne.*

Coloss. 2.

A. 2.

1. 9.

Quarto, Donatione Dei, sicut Saul, David, Jeroboam & alii, sic de Christo dicitur, *Dabit illi Dominus Deus sedem David Patris ejus, & regnabit in domo Jacob in æternum: non eo quidem modo quo regnavit David, sed alio spirituali & excellentiori, cujus typus & figura quædam fuit thronus David, & domus Jacob. Datum est autem Christo regnum, in ipsa unione hypostatica tunc consecratus & unctus est in Regem & Sacerdotem, non materiali unctione, sed illo lætitiæ seu Divinitatis oleo, de quo est in Psalmo celebrè illud, *Vixit se Deus, Deus tuum oleo lætitiæ præ confortibus tuis.**

Luc. 1.

Ps. 44.

Heb. 1.

Quinto & postremo, Electione, cum populus unanimi consensu, sibi aliquem in Regem eligit. Sic Christum Dominum Christiani omnes, hoc ipso quo sunt baptisati & professi ejus fidem, eum in suum Regem & Dominum eligunt, *Dominus Iudex noster, Dominus Legis noster, Dominus Rex noster, ipse salvabit nos.* Nonne id profiteris?

1. 33.

JAM verò quodnam est & quale illius regnum? Duo sunt distincta quæ quærentur. Primum est, an regnum ejus sit temporale, vel spirituale. Disputatur à plerisque, in utramque partem: sed communior & verior sententia est, esse tantum spirituale, prout ipse Dominus dixit, *Regnum meum non est de hoc mundo, quod explicans sanctus Augustinus: Quod est, inquit, regnum ejus nisi credentes in eum quibus dicitur, de mundo non estis, sicut & Ego non sum de mundo, quamvis eos vellet esse in mundo, propter quod de eis dixit ad Patrem: Non rogo ut tollas eos de mundo, sed ut serves eos à malo: unde & hic non ait, regnum meum non est in hoc mundo, sed non est de hoc mundo. Itemque alibi: Non Rex Israel Christus ad exigendum tributum, vel exercitum ferro armandum, hostesque visibilibus debellandos; sed Rex Israel, quod mentes regat, quod in æternum consulat, quod in regnum colorum credentes, sperantes, amantes-*

1. 18.

Tract. 50.

in Ioan.

P

498

Serm. 3. de
Epiph.

Opusc. de
regim.
princ. c. 23

Boetius l. 2
astro. 2.

Phil. 2.

Rom. 8.

Rom. 14.

Joan. 16.

Dan. 2.

Luc. 1.

114

qua perducat. Sic S. Fulgentius, *Quid turbaria Herodes, Rex iste qui natus est, non venit Reges pugnando superare, sed moriendo mirabiliter subjugare. Nec ideo natus est ut tibi succedat, sed ut in Eum mundus fideliter credat.* S. denique Thomas post allatum Scripturæ locum. Ex quo, inquit, apparet quod Dominium Christi ordinatur ad salutem animæ, & ad spiritualia bona, licet à temporalibus non excludatur, eo modo quo ad spiritualia ordinantur.

ALTERUM autem quod in secundo hoc puncto quaeritur, qualenam sit ejus regnum, quænam sint ejus qualitates quas vocant, quænam regni præcipua capita, unde magnum, & cæteris præstantius terræ regnis, dici possit.

Quinque referuntur, quod alia revocari possint. Primum est, ipsa regni natura seu regendi ratio quæ tota est spiritualis, tota est animarum, tota Cordium, tota interior & supernaturalis qualem in terra nullam videas similem. Licet enim totus homo sit Christi, qui de ipso statuat prout velit, quia tamen prima & antecedens ejus voluntas est, ut animos ad se trahat & corda sibi devinciat, ibi potissimum regnare dicitur, ubi amor regnat, Quod genus regnandi & regendi est præcipuum, sublime, augustum, cœleste, & Divinum; O felix hominum genus, si vestros animos amor, quo cælum regitur, regat.

Secundum est regni amplitudo, est enim omnium non tantum hominum, sed & Angelorum & Dæmonum, licet diverso modo. Sic enim exaltatus dicitur Dominus ut in Nomine ejus, id est, ad ejus imperium, *Omne genua flectatur cœlestium, terrestrium, & Inferorum, id est, omnes Eius Creaturæ subiciantur & pareant.*

Tertium est libertas, nobilitas, opulentia & beatitudo subditorum hujus regni; Sunt enim ipsi omnes Reges, *Omnes Filii Dei, omnes ejus hæredes, & co-hæredes Christi;* Quid nobilior, quid beatius *Non times ille habere consortes,* inquit S. Augustinus, *quia ejus hæreditas non sit angusta, si multi eam possederint.*

Quartum, pax & securitas ex hac etiam vita; hoc enim singulariter de hoc regno dicitur, *quod sit pax & gaudium in spiritu sancto,* id est, spirituale, verum & solidum gaudium, quod sicut non est à mundo, ita nec mundus auferre potest. *Et gaudium vestrum nemo tollet à vobis.*

Quintum est regni firmitas atque æternitas, hoc est enim regnum de quo Propeta Daniel, *Quod in æternum non dissipabitur, & regnum ejus alteri populo non tradetur, comminuet autem & consumet uni versa regna hæc, & ipsum stabit in æternum. Et regni ejus non erit finis.*

HÆC certè magna sunt & singularia, hæc sunt undè magnum & singulare regnum Christi, meritò dici debeat & gloriosè prædicari. Sed Rex ipse Christus Dominus tantò intervallo superat illam omnem sui regni magnitudinem & singularitatem, quantò Creator creaturam.

Quinque sunt Ejus etiam excellentiæ & perfectiones regiar, quæ sunt ita notæ cunctis, ut eas vel appellare sufficiat.

Prima est, Sanctitas de qua expresse apud Danielelem, *Donec ungetur Sanctus Sanctorum,* Quantum verò Regi conferat ad ipsius cultum & observantiam, nemo nescit.

Secunda est, Sapientia quæ dirigendo regno imprimis est necessaria, unde & disertè dicitur, *Regnabit Rex & Sapiens erit, & faciet judicium & justitiam in terra.*

Tertia est, Justitia sive æquitas, nulli ut unquam injuriam faciat, nullum violentè cogat, nullius jura violet. *Non secundum visionem oculorum judicabit, neque secundum auditum aurium arguet, sed judicabit in justitia pauperes, & arguet in æquitate pro mansuetæ terra. Virga æquitatis, virga regni tui.*

Quarta est, Bonitas seu Liberalitas, qua vel præveniat bonis innumeris, suos subditos, sibi etiam rebelles & infensos, vel comiteretur & sequatur præmiis ingentibus tum gratiæ, tum gloriæ sempiternæ. *Benedicuntur in ipso omnes viribus terra.*

Quinta est, Potentia & fortitudo suis conservandis, proregendis, & ita promovendis ad suum optatum finem, *Vi non rapiat eos quiquam de ipsius manus.* Nemo diripiat, nisi se ipsi velint subducere. *Liberabit pauperem à potente, & pauperem cui non erat adjutor, Beati viri tui, & beati servi tui qui stant coram te semper, & audiunt sapientiam tuam.*

EX quibus, & aliis prope infinitis quæ regiam Christi Domini Dignitatem spectant, diligenter expensis, aperte liquet quàm vere non à magno regno, Rex magnus Christus est, sed potius à magno Rege, magnum sit regnum. Esto sint magna quæ confert; at major Ipse est suis donis. Sint servi ejus liberi, sint nobiles, sint opulenti, sint beati omnes in quibus regnat: At suprema illa Sapientia qua eos regit, suprema illa Bonitas qua eos fovet; suprema illa Potentia qua eos ut pupillam oculi servat, & ad æternam ducit beatitatem, longe major est, longe excellentior est, ipsa eorum felicitate qua in cælis fruuntur. *Major est Deus corde nostro,* inquit dilectus Discipulus.

Dan. 9.

Ter. 23.

Is. 13.

Habr. 3.

Pf. 77.

Joan. 10.

Pf. 71.

3. Reg. 10.

Joan. 3.

lus: Quasi diceret, quidquid in nobis majus est, in corde nostro est, sive in ea nostri parte quæ capax est Dei possidendi. At quantumcunque pars illa sit capax & magna, major est tamē Deus, cui toti totaliter capiēdo, nil par creatum esse potest, cum se Ipse solus comprehendat.

Atq; hæc intelligere & crebrò cogitare multum prodest ad Praxim servitutis nostræ, tanto Regi fidelius exhibendæ. Sic enim purior est noster animus qui Christi meritum magis spectat quàm ullam inde nobis promanantem utilitatē. Sic nos illi magis ac magis subdimus, cum quantumcunque obsequii deferamus, major sit Ille omni laude, major omni obsequio. Sic quàm insipienter illi agant evidentius patet, qui se ab Illo subtrahunt, quo nullus sapientior ad regendum, nullus potentior ad protegendum, nullus

æquior ad imperandum vel exigendum, nullus melior ad benefaciendum, nullus major ad beandem. Et tamen quàm illi multi sunt, qui se ab Illo subtrahant! Quàm verè S. Augustinus: *Modo multi Christum Regem in cælo sedentem, & ubiq; regnantem habere nolunt.*

O quàm justè, quàm providè præmaturo interitu puniuntur illi qui talem tantumque Regem nolunt in se regnare! Quamquam quid gravius, quid acerbius non ad culpam modo, sed ad pœnam, quam hoc nolle? Quid enim est nolle, nisi se à pacato Rege ad iratum convertere? Quid est hoc nolle, nisi malle à sua prava cupiditate regi, quàm à Divina Sapientia? nisi malle ibi vivere ubi loco Christi, Dæmon regnat! Potestne gravius aliquid cogitari?

DIE VII. IANVARII.

NISI SIT DOMINICA, CUIUS PROPRIA MEDITATIO HABETUR INFRA, DIE DVODECIMA, IN DECVRSV HISTORIÆ EVANGELICÆ.

DE REDITU MAGORUM IN PATRIAM SUAM.

Et responso accepto in somnis, ne redirent ad Herodem: per aliam viam reversi sunt in Regionem suam. Matth. 2.

VERITAS PRACTICA.

Non aliud, sed aliter.

SENSVS EST, Quod consilia melioris vite, non tam sapè spectant aliud in agendo, quàm modum & finem agendi; Non aliud in re & substantia, sed aliter in modo & fine.

RATIO EST, Quia ibi sunt figenda consilia melioris vite, ubi magis deficiamus.

Sed ordinariè magis deficiamus in modo & fine agendi, quàm in substantia rerum agendarum.

Ergo illa consilia non tam spectant aliud in agendo seu aliud in re & substantia, quàm ut aliter in modo & in fine agatur.

I. PUNCTUM.

AUT indignus erat Herodes, cæterique Judæi qui Magos audirent, referentes ea quæ viderant & fecerant: aut periculum erat Magis, ne male à Judæis haberentur, & à fide atq; à religione avocarentur: quam obrem admonentur in somnis, ne quæ venerant revertantur, sed alia via remigrent in patriam suam. Sic fidelis Deus iis qui se suaque omnia semel ei obtulerunt. Est vero præterea moralis & mystica hujus reversionis, per aliam viam ratio

nempe ut Magi discerent se posse quidem visis Christo, repetere sua regna, sua negotia, & quicquid ante domesticum & civile agebant, sed non eodem modo & sine agendum, non ex naturæ depravatæ impetu, non turpis lucri, aut vanæ ambitionis gratiâ, sed rectæ rationis & divini ductu Numinis, ad supremi Dei cultum & æternæ beatitudinis consecutionem. Jamque illud meditabantur quod postmodum scripsit S. Petrus, *Ut jam non desiderii hominum, sed voluntati Dei quod reliquum est in carne, vivant temporis. Sufficit enim præteritum tempus ad voluntatem Gentium consummandam.*

Sic ad nos pie derivat S. Gregorius, hanc Magorum reversionem, dum ait, *Magnum vero nobis aliquid Magi inveniunt, quod in regionem suam per aliam viam revertuntur. Regio quippe nostra, paradysus est, ad quam Iesu cognito, redire per viam quæ venimus prohibemur. A regione etenim nostrâ superbiendo, inobediendo, visibilia sequendo discessimus. sed ad eam necesse est, ut stendo & obediendo, visibilia contemnendo, atque appetitum carnis refranando, redeamus.*

Atque hinc Forma quædam Emendationis

P 2

vita,

In Ps. 55.

Luc. 19.

1. Petr. 4.

Hom. 10.
in Evang.